

Курс 1: Въведение в интелектуалната собственост. Авторско право и сродните му права. Управление на интелектуалната собственост.

Анотация: Курсът представя основните понятия, видове и правни рамки на интелектуалната собственост. Разглеждат се авторското право и сродните му права, управлението на интелектуалната собственост (лицензиране, оценяване, процедури и защита), както и етични въпроси в областта.

Теми:

- Въведение в интелектуалната собственост. Дефиниции. Основополагащи конвенции. Национални, регионални и международни органи;
- Основи на авторското право и сродните му права;
- Управление на интелектуална собственост (Внедряване, Лицензиране – понятия, видове лицензии, договори, процедури пред Патентно ведомство и защита; Продажба и оценяване на обектите на интелектуална собственост);
- Етични аспекти в областта на интелектуална собственост.

Програма

Обучителна програма и съдържание по часове с включено разпределение на лекционна и практическа част за курса

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	20
	Семинарни упражнения	10

18 - 22 май 2026 г.	Теми:	Продължителност: (Общо 5 дни по 6 акад. часа)
Ден 1	Лекция Т. 1: Въведение в интелектуалната собственост (ИС). Дефиниции. Основни международни споразумения - конвенции, договори. Ще бъдат разгледани: i. основни понятия и видове ИС - индустриална собственост, авторско право и сродните му права; ii. правни рамки/уредба на ИС на международно ниво, регионално ниво в ЕС и на национално ниво; iii. дефиниции на основните обекти на ИС – произведения, обекти на сродни права, патенти за изобретения, полезни модели, търговски марки, промишлени	- 2,5 уч. часа

<p>Ден 2</p>	<p>Лекция Т. 3: Основи на авторското право и сродните му права</p> <p>Ще бъдат разгледани:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Понятие за авторско право – приложима нормативна уредба, възникване и съдържание; изключения от закрила; ii. Обекти на авторското право; iii. Субекти (носителите) на авторското право; iv. Срок на закрила; v. Наследяване и упражняване на права от държавата; vi. Колективно управление на авторски права; vii. Свободно използване на произведения. <p>Лекция Т. 4: Права на артистите-изпълнители, на продуцентите на звукозаписи и на радио- и телевизионните организации (права, сродни на авторското)</p> <p>Ще бъдат разгледани:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Права на артистите-изпълнители; ii. Права на продуцентите на звукозаписи; iii. Права на филмовите продуценти; iv. Права на радио- и телевизионните (излъчващите) организации. <p>ПРАКТИЧЕСКА ЧАСТ: упражнение и групова дискусия</p> <p>Индивидуална работа - попълване на предварително подготвен писмен тест във формата на въпросник за обектите на авторски и на сродни права.</p> <p>Обсъждане на информацията представена с двете лекции и на резултатите от теста, задаване на въпроси и предоставяне на допълнителна информация.</p>	<p>- 3,5 уч. часа</p> <p>- 1,5 уч. час</p> <p>- 1 уч. час</p>
<p>Ден 3</p>	<p>Лекция Т. 5: Управление на интелектуална собственост (част 1)</p> <p>Ще бъдат разгледани:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Интелектуалната собственост като актив и инструмент за извличане на икономическа стойност от творчеството и иновациите; включване на ИС в 	<p>- 5 уч. часа</p>

	<p>стратегия/бизнес план; Изготвяне на Правилник за ИС в научна/изследователска организация;</p> <p>ii. Внедряване на обекти на интелектуална собственост (изобретения, промишлен дизайн, производствен опит/ноу-хау) в дейността на предприятието – производствена, търговска, вкл. в сферата на услугите;</p> <p>iii. Подбор/създаване на марка/бренд на предприятието и неговото развитие и популяризиране (маркетинг, реклама – особености);</p> <p>iv. Специфики при използване и комерсиализация на ИС в творческата индустрия – обекти на авторско и на сродни на авторското права;</p> <p>v. Лицензионни договори и договори за отстъпване на права – понятия и видове;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Особенности при договорите за отстъпване на права върху произведения и обекти на сродни права; - Особенности при лицензионните договори за регистрирана и нерегистрирана марка, регистриран и нерегистриран дизайн, защитено с патент изобретение и изобретение и предмет на заявка за патент, лицензионна готовност и принудителна лицензия; - Вписване на лицензионни договори за обекти на индустриална собственост; <p>vi. Договори за неразкриване на информация (NDA); Споразумения за сътрудничество и за съвместни изследвания – специфики;</p> <p>vii. Отделни клаузи в договори за дистрибуция и при други сделки или възлагания;</p> <p>viii. Оценяване на обектите на интелектуална собственост в качеството им на нематериални активи;</p> <p>ix. Договори за продажба и прехвърляне на права: върху произведения, обекти на сродни права, патенти за изобретения, полезни модели, търговски марки, промишлени дизайни, заявки за патенти, марки и дизайни, и други нематериални активи;</p> <p>x. Етични аспекти в управлението на интелектуална собственост.</p> <p>ПРАКТИЧЕСКА ЧАСТ: упражнение и групова дискусия</p> <p>Индивидуална работа - попълване на предварително подготвен писмен тест във формата на въпросник за управление на ИС.</p>	<p>- 1 уч. час</p>
--	---	--------------------

	Обсъждане на информацията представена с лекцията и на резултатите от краткия тест; задаване на въпроси и предоставяне на допълнителна информация.	
Ден 4	<p>Лекция Т. 5: Управление на интелектуална собственост (част 2) - Правна защита на ИС от нарушение</p> <p>Ще бъдат разгледани:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Мониторинг и наблюдение за неразрешено използване от трети лица и за наличие на заявки за получаване на закрила от трети лица; ii. Предупредителни писма (cease and desist letter), удостоверяване на доказателства при нотариус/нот. покана; технологични средства за защита; iii. Административна защита – производства пред БПВ, СЕСИС и ЕПВ; производства по опозиция, отмяна и заличаване на марка, искания за заличаване на регистрация на промишлен дизайн, заличаване на регистрация на полезен модел; обявяване на недействителност на издаден патент; iv. Гражданскоправна защита на обекти на интелектуална собственост – обезпечение на бъдещ иск; видове съдебни иски; водене на съдебното производство, съдебни експертизи и доказване на нарушението; изпълнение на влязло в сила решение; v. Административнонаказателна защита – пред БПВ и МК; vi. Наказателноправна защита – Наказателен кодекс и функции на прокуратурата и полицията; vii. Мерки за граничен контрол в ЕС (нормативна уредба и компетентност на митническите органи); viii. Защита пред Комисия за защита на конкуренцията по реда на ЗЗК („Имитация“ по чл. 35). <p>ПРАКТИЧЕСКА ЧАСТ: упражнение и групово дискусия</p> <p>Индивидуална работа - попълване на предварително подготвен писмен тест във формата на въпросник за процедурите по защита на ИС от нарушение.</p> <p>Обсъждане на информацията представена с лекцията и на резултатите от теста; задаване на въпроси и предоставяне на допълнителна информация.</p>	<p>- 5 уч. часа</p> <p>- 1 уч. час</p>

<p>Ден 5</p>	<p>ПРАКТИЧЕСКА ЧАСТ -</p> <p>Упражнения, работа в групи по поставени задачи, вкл. чрез интерактивни обучителни техники, решаване на казуси, даване на практически указания и съвети, споделяне на добри практики.</p> <p>i. Изготвяне по групи на примерна бизнес стратегия/план за закрила и защита на интелектуална собственост (в творческа индустрия и търговията за обекти на авторско право и сродни права, вкл. на търговски марки, и за обекти предназначени за внедряване в производство и търговия/услуги – изобретения, ноу-хау, промишлен дизайн) – Група 1, и на примерен Правилник за ИС в научна/изследователска организация – Група 2; Даване на практически указания и съвети, споделяне на добри практики;</p> <p>ii. Интерактивно (посредством ползване на онлайн инструменти и бази данни) <u>проучване за наличие на чужди права върху интелектуална собственост, с цел избягване на нарушение, и за установяване на статус на регистрирани обекти на индустриална собственост</u> (патенти, марки, промишлени дизайни и др.) – всички; Даване на практически указания и съвети, и споделяне на добри практики;</p> <p>iii. Изготвяне на примерно предупредително писмо за нарушаване на право на интелектуална собственост и за преустановяване на нарушението – всички; Даване на практически указания и съвети, споделяне на добри практики;</p> <p>iv. Изготвяне на примерно искане за сезиране на административен орган (по избор на обучаемия - на опозиция, искане за отмяна, искане за заличаване, сигнал за административно нарушение) – Група 1; Даване на практически указания и съвети, споделяне на добри практики;</p> <p>v. Изготвяне на примерна искова молба до съд за защита на нарушено право на интелектуална собственост (по избор на обучаемия – авторско право, марка, дизайн, патент) – Група 2; Даване на практически указания и съвети, споделяне на добри практики;</p> <p>vi. Решаване на казус свързан с нарушение на права върху обект на авторско право – Група 1, нарушение на право</p>	<p>- 4 уч. часа</p>
--------------	---	---------------------

	<p>върху регистрирана марка – Група 2, нарушение на право върху патент – Група 3;</p> <p>vii. Провеждане на финална дискусия по темите (1- 5) представени в Курс 1.</p> <p>Провеждане на финален тест (по теми 1- 5) за завършване на курса - Индивидуална работа (всички обучаеми) състояща се в попълване на предварително подготвен писмен тест във формата на разширен въпросник по темите (1- 5) разгледани в Курс 1.</p>	<p>- 2 уч. часа</p>
--	---	-------------------------